Experimental Data Analysis in ©MATLAB

Lecture 1:

Introduction to the Experimental Data Analysis, Introduction to Data: Motor Speech Disorders & Basal Ganglia Dysfunction

Jan Rusz
Czech Technical University in Prague

Praktická cvičení

Petr Krýže

Martin Šubert

Proč je důležitá "analýza experimentálních dat"?

VÝZKUM

- využití při řešení různých výzkumných a vývojových projektů ve všech odvětvích výzkumu
- statistika je jazykem pro kvantitativní interpretaci dat
- typické otázky jsou statistického charakteru:
  - "Dokážu rychlostí chůze definovat typ onemocnění?"
  - "Je tato nová léčebná metoda lepší než dosud užívaná?"
- smyslem pokroku současnosti je publikace nových pozorování, které se neobejdou bez interpretace dat
- na základě pozorování dochází k vývoji nových technologií, léčebných postupů atd.
- rozvoj výpočetní techniky umožnil kvantitativní zpracování dat s využitím různých statistických metod

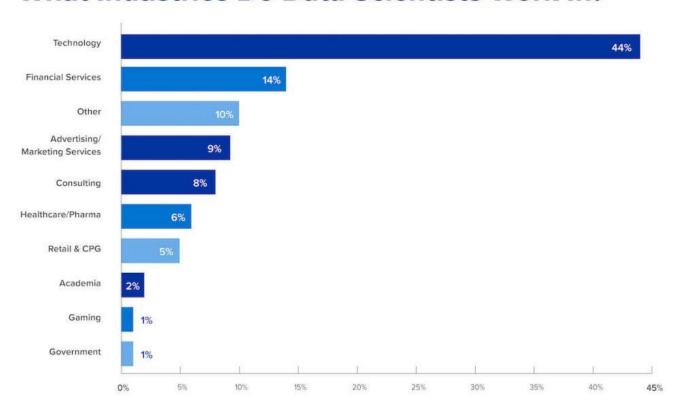
Proč je důležitá "analýza experimentálních dat"?

PRŮMYSL/PRAXE

- analýza dat nám pomůže najít skryté známky, neznámé souvislosti, marketingové trendy atd.
- průmysl začíná být závislý na zpracování velkých objemů dat
- zpracování dat běžného života (mobilní telefony)
- rozhodovací a predikční systémy

Proč je důležitá "analýza experimentálních dat"?

What Industries Do Data Scientists Work In?

"s rychlostí současného rozvoje technologií se s vysokou pravděpodobností stane v budoucích letech analýza a zpracování dat základní dovedností"

Co Vás naučí "analýza experimentálních dat"?

- praktická aplikace základních statistických metod na různé typy dat
  - základní statistické metody (1/3 předmětu)
  - pokročilé statistické metody (2/3 předmětu)
  - základy strojového učení (3/3 předmětu)
- získání základní dovednosti pro samostatné řešení výzkumného projektu
- seznámení s problematikou zpracování dat v neurovědách

Návrh a plánování projektu

- nelze studovat celou populaci, která nás zajímá
- cílem výzkumu/vývoje je zobecňování poznatků z daného výběru na celou populaci
- definice cílů, účelů a typu studie
  - cíl 1: vytipovat osoby v riziku rozvoje neurologického onemocnění (např. Parkinsonova nemoc)
  - <u>účel 1</u>: provést preventivní opatření
  - typ 1: skupinová srovnání, tzv "cross-sectional"
  - *cíl* 2: nalézt vedlejší účinky léčby
  - *účel 2*: optimalizace terapie
  - *typ 2*: longitudinální sledování
- je potřeba znát dobře zkoumanou problematiku ("state-of-the-art)" => riziko vzniku nadbytečného výzkumu/vývoje
- před zahájením je důležité formulovat hypotézy, které mají být kriticky prověřeny
  - hypotéza 1: porucha řeči bude brzkým ukazatelem neurologické nemoci
  - hypotéza 2: vysoké dávky dopaminergní medikace povedou k rozvoji koktavosti
- zásadní chybou je formulace hypotéz až podle nashromážděných dat

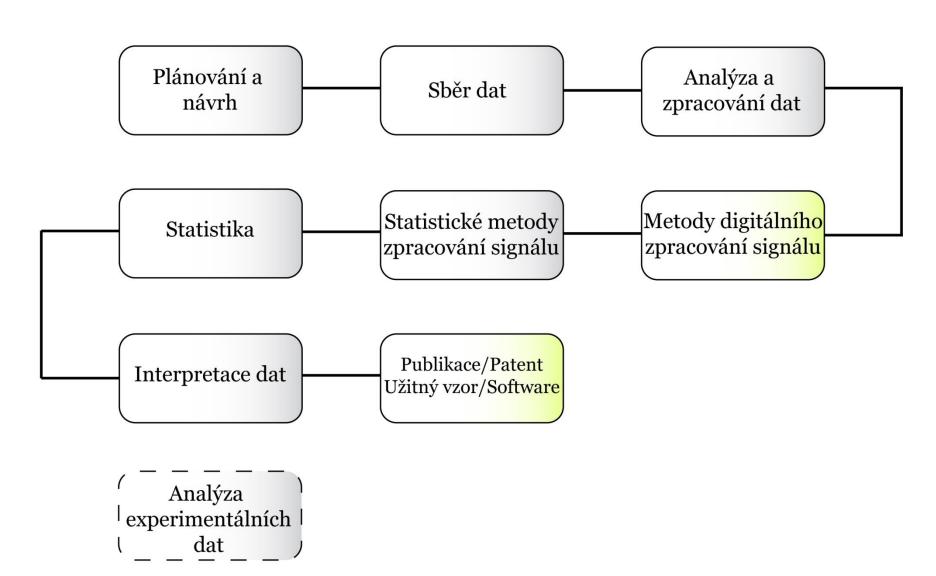
Sběr dat

- definujeme populaci, které se výzkum týká
- výhodné je naplánovat tzv. pilotní studii na malém vzorku studované populace
- ověření navržených metod pozorování, měření a zpracování údajů
- definování "inclusion/exclusion" kritérií
- ověření kvality získaných údajů
  - vyloučení formálních chyb
  - náhodné chyby (chyby z nepozornosti)
- systematické chyby (špatné otázky, špatné nastavení přístroje)
- možnost statistického odhadu počtu vzorků nezbytných pro nalezení statistické významnosti

Analýza a zpracování dat

- předzpracování signálu, filtrace: odstranění rušivých složek signálu, odstranění stejnosměrné složky
- segmentace signálu pomocí DSP metod
  - analýza signálu v časové oblasti (prahování, obálka signálu, počet průchodů nulou...)
  - analýza signálu ve frekvenční oblasti (spektrum, autokorelace)
- segmentace signálu pomocí statistických metod (střední hodnota, medián, směrodatná odchylka, klastrování...)
- vývoj ukazatelů pro vyhodnocení měřeného jevu (momenty, délka trvání segmentu, šikmost spektra...)

Obecné schéma výzkumného/vývojového projektu

Anotace

V rámci předmětu "Analýza experimentálních dat" se studenti naučí aplikovat základní metody statistických analýz a strojového učení pro vyhodnocení a interpretaci dat. V rámci cvičení budou studenti zpracovávat a vyhodnocovat dílčí úlohy na reálných datech z oblasti zpracování signálů v neurovědách. V rámci semestrální práce budou studenti řešit komplexní úlohu a na závěr prezentovat výsledky jejich práce. Cílem předmětu je studenty seznámit s praktickým využitím základních statistických metod a také naučit je kriticky myslet a získat dovednosti při samostatném řešení praktických úkolů.

Syllabus přednášek

- 1. Úvod do analýzy experimentálních dat, seznámení s daty
- 2. Základní statistické parametry, pravděpodobnostní distribuce, vykreslení statistických dat
- 3. Testování hypotéz, skupinové rozdíly, párové testy, velikost účinku
- 4. Korelace, testování normality dat, parametrické vs. neparametrické testy
- 5. Analýza variance, post-hoc testy
- 6. Chyby I. a II. typu, mnohočetná srovnání, odhad velikosti vzorku
- 7. Vícerozměrná analýza variance
- 8. Úvod do modelování, regresní analýza
- 9. Klasifikace s učitelem
- 10. Validace modelu
- 11. Klasifikace bez učitele
- 12. Rezerva, konzultace semestrálních prací
- 13. Redukce dimenzionality, interpretace dat
- 14. Prezentace výsledků semestrálních prací

Přednášky

- Anglické slidy (většinou grafické znázornění principů)
- Analýza dat je obrovský vědní obor a je zde nespočetně mnoho možností jak analyzovat data
- Poskytnou úvod do dané problematiky, který se následně ověří praktickou úlohou na cvičení
- Nejsou povinné

Cvičení

- Nejsou povinné, nemá je však smysl absolvovat bez přednášky
- Na cvičení se již nebude opakovat základní teorie z přednášek
- Max 40 bodů ... cvičení v semestru (10 cvičení x 4 body = 40 bodů)
- Jednotlivé úlohy jsou vytvořeny na bázi výsledků výzkumu skupiny SAMI
- Každý odevzdá cvičení do konce týdne (neděle 24:00 bez případných stržení bodů) přes moodle vypracované zadání, které bude bodově ohodnoceno (lze stihnout i v rámci cvičení)
- Odevzdání 10 praktických úloh je povinné pro získání zápočtu
- Navíc lze získat bonus za termínované bonusové úlohy bodované dle obtížnosti (dohromady až 5 bodů)

Semestrální práce

- Komplexní semestrální práce, řešeno ve dvojicích
- Na výběr bude několik typů semestrální práce
- Odevzdání semestrální úlohy je povinné pro získání zápočtu
- Prezentace výsledků je povinná a proběhne v posledním výukovém týdnu
- Hodnocení se zúčastní motivačně všichni studenti
- Max 35 bodů ... semestrální práce:
  - 30 bodů kvalita zpracování a obsah odevzdané zprávy
  - 5 bodů prezentace výsledků

Testy a zkouška

- Max 15 bodů ... 2 × kontrolní test (po 1. části a před vánoci)
- Max +-10 bodů ... zkouška
- Bonus max. 5 bodů ... posudek na semestrální práci zadaného kolegy

Celkově lze získat až 110 bodů (100 bodů + 10 bodů bonus)

- 90-100 bodů: A
- 80-99 bodů: B
- 70-89 bodů: C
- 60-79 bodů: D
- 50-69 bodů: E
- 0-49 bodů: F